

Notă de prezentare și motivare
a proiectului de Ordin pentru aprobarea Regulamentului privind
furnizarea de ultimă instanță a gazelor naturale

1. Cadrul național de reglementare

Potrivit prevederilor art. 10 alin. (1) lit. z) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare, Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei *„stabilește și aprobă condițiile, procedura de desemnare a furnizorului de ultimă instanță și prețurile reglementate aferente”*, iar conform dispozițiilor art. 5 alin. (1) lit. c) din același act normativ, ordinele, deciziile sau avizele ANRE cu privire la activitatea de reglementare se referă la *„aprobarea reglementărilor tehnice și comerciale pentru funcționarea sigură și eficientă a sectorului energiei electrice, termice și a gazelor naturale”*.

Obligațiile furnizorului de ultimă instanță sunt prevăzute la art. 144 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr.123/2012, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora:

„(1) Furnizorul de ultima instanță are obligația de a asigura furnizarea gazelor naturale clienților finali, în conformitate cu reglementările ANRE, la prețuri reglementate de ANRE.

(2) Furnizorul de ultimă instanță are obligația de a furniza, conform reglementărilor emise de ANRE, gaze naturale clienților finali al căror furnizor se află în situația de a i se retrage licența de furnizare în cursul desfășurării activității sau în orice altă situație identificată de ANRE în care clienții finali nu au asigurată furnizarea de gaze naturale din nicio altă sursă”.

2. Scopul reglementării

Pentru a duce la îndeplinire prevederile art. 10 alin. (1) lit. z) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 144 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale, cu modificările și completările ulterioare, ANRE a elaborat proiectul *Regulamentului privind furnizarea de ultimă instanță a gazelor naturale*, denumit în continuare *Regulament*.

Regulamentul propus stabilește condițiile și procedura de desemnare de către Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei a furnizorului de ultimă instanță, modalitatea

de preluare a locurilor de consum ale clienților finali, precum și condițiile de desfășurare și de încetare a activității de furnizare de ultimă instanță.

Prin *Regulament*, au fost identificate de către ANRE situațiile în care clientul final nu are asigurată furnizarea de gaze naturale din nicio altă sursă, respectiv:

a) în cazul în care furnizorul său actual își pierde calitatea de furnizor ca urmare a:

(i) retragerii licenței de furnizare a gazelor naturale;

(ii) expirării licenței de furnizare a gazelor naturale și neîndeplinirii condițiilor prevăzute de reglementările în vigoare pentru prelungirea duratei de valabilitate a acesteia sau pentru acordarea unei licențe noi până la data expirării licenței de furnizare existente;

b) în cazul suspendării licenței de furnizare a gazelor naturale a furnizorului său actual, dacă în decizia de suspendare nu este prevăzut dreptul acestuia de a continua activitatea de furnizare în regim controlat.

3. Schimbările preconizate/ măsurile propuse prin proiectul de reglementare

Prin *Regulament* se schimbă în totalitate modalitatea de desemnare a furnizorilor de ultimă instanță.

Astfel, în condițiile apariției uneia din situațiile menționate anterior, clienților finali din portofoliul furnizorului în cauză li se asigură furnizarea gazelor naturale, după cum urmează:

a) furnizare în regim reglementat pentru clienții casnici care nu și-au exercitat dreptul de eligibilitate, până la data eliminării prețurilor reglementate, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, aceștia fiind transferați la noul furnizor care are obligația să asigure acestora furnizare în regim reglementat;

b) furnizare garantată în regim de ultimă instanță pentru clienții casnici care și-au exercitat dreptul de eligibilitate, aceștia fiind preluați de către FUI desemnat de ANRE;

c) furnizare garantată în regim de ultimă instanță pentru clienții noncasnici cu un consum anual mai mic sau egal cu 11.627,78 MWh, aceștia fiind preluați de către FUI desemnat de ANRE;

d) furnizare opțională în regim UI, la cerere, pentru clienții noncasnici cu un consum anual mai mare de 11.627,78 MWh, aceștia fiind preluați de către furnizorul desemnat FUI de ANRE.

Clientul final care a solicitat ANRE desemnarea unui FUI are obligația de a accepta furnizarea de către acesta a gazelor naturale în condițiile comerciale și la prețul de furnizare în regim de UI.

Prin *Regulament* se stabilește condițiile și modalitatea prin care ANRE transferă portofoliul de clienți casnici care nu și-au exercitat dreptul de eligibilitate de la FA la noul FR al zonei delimitate, pentru situația în care FA are și statutul de OSD concesionar al serviciului public de distribuție a gazelor naturale.

Prin *Regulament*, se stabilește procedura de desemnare a FUI de către ANRE, după cum urmează:

- a) prima rundă – atribuirea statutului de FUI printr-un proces de selecție bazat pe disponibilitate, capabilitate și ofertă cu preț;
- b) a doua rundă – atribuirea statutului de FUI de către ANRE, numai în situația în care nu este posibilă stabilirea unui câștigător prin procesul de selecție prevăzut la lit. a).

Orice furnizor de gaze naturale are dreptul de a participa la procesul de selecție pentru desemnare în calitate de FUI, în condițiile îndeplinirii anumitor criterii de capabilitate.

Potrivit *Regulamentului*, procesul de selecție pentru desemnarea FUI se desfășoară în 2 etape succesive:

- a) o primă etapă – etapa de analiză a documentației care atestă capacitatea furnizorilor candidați de a desfășura activitatea de furnizare a gazelor naturale în regim de UI, prin aplicarea unor criterii de capabilitate;
- b) o a doua etapă - etapa de evaluare a ofertelor de preț depuse de furnizorii candidați selectați în prima etapă, prin aplicarea criteriului de atribuire „*prețul cel mai mic*”.

În formatul ofertei de preț ANRE poate include, după caz, următoarele componente ale prețului de furnizare în regim de ultimă instanță:

- a) $CU_{ach-FUI}$ – costul unitar al achiziției de gaze naturale în vederea desfășurării activității de furnizare a gazelor naturale în regim de ultimă instanță (lei/MWh);
- b) VU_{fz-FUI} – venitul unitar aferent activității de furnizare a gazelor naturale în regim de ultimă instanță (lei/MWh);
- c) CU_{tr-FUI} – costul unitar aferent serviciului de transport al gazelor naturale (lei/MWh).

Pe baza valorilor ofertate de furnizor se realizează evaluarea ofertelor, prin compararea valorilor cumulate ale componentelor aferente fiecărei oferte de preț validate în parte și prin întocmirea, în ordinea crescătoare a valorilor respective, a clasamentului pe baza căruia se stabilește oferta câștigătoare.

Câștigător al procesului de selecție pentru desemnare FUI va fi nominalizat furnizorul a cărui ofertă de preț va avea cea mai mică valoare cumulată.

În cazul în care niciun furnizor de gaze naturale nu a fost interesat să participe la procesul de selecție privind desemnarea FUI sau nu se poate desemna un câștigător deoarece nicio ofertă de preț nu este validată, ANRE va anula respectivul proces de selecție.

În această situație, pentru asigurarea furnizării gazelor naturale în regim de ultimă instanță, ANRE va atribui statutul de FUI furnizorului cu cea mai mare cotă de piață din punct de vedere al vânzărilor de gaze naturale la clienții finali și a numărului de clienți finali.

Desemnarea FUI se face prin decizie a președintelui ANRE.

Principalele caracteristici de desfășurare/incetarea a activității FUI sunt:

- furnizarea gazelor naturale în regim de ultimă instanță are caracter temporar.

Pentru furnizare garantată a gazelor naturale în regim de ultimă instanță:

- durata pentru care FUI desemnat asigură clienților preluați furnizare este:
  - a) de 3 luni de la data preluării, pentru situațiile în care furnizorul actual își pierde calitatea de furnizor ca urmare a retragerii/expirării licenței de furnizare a gazelor naturale;
  - b) de la data preluării și până la data încetării suspendării licenței de furnizare a gazelor naturale a furnizorul actual.
- Obligația FUI încetează în una din următoarele situații:
  - a) la intrarea în vigoare a unui contract aferent furnizării gazelor naturale în regim negociat încheiat de clientul preluat;
  - b) de drept, la împlinirea duratei prevăzute în decizia de desemnare FUI;
  - c) în situația neachitării de către clientul preluat a facturii reprezentând contravaloarea obligațiilor de plată aferente asigurării furnizării gazelor naturale în regim de UI de către FUI.

Pentru furnizarea opțională a gazelor naturale în regim de ultimă instanță:

- durata pentru care FUI desemnat asigură clientului final solicitant furnizarea este 1 lună de la data preluării.
- Obligația FUI încetează la împlinirea acestei durate.
- furnizarea gazelor naturale în regim de UI este asigurată de FUI clienților preluați la prețul de furnizare a gazelor naturale în regim de UI și cu respectarea condițiilor contractului-cadru pentru furnizarea gazelor naturale pe piața reglementată a gazelor naturale aprobat de ANRE.

Desfășurarea activității de furnizare garantată a gazelor naturale în regim de UI se face de drept, fără a fi necesară încheierea unui contract anterior începerii furnizării la clienții preluați.

Pentru desfășurarea activității de furnizare opțională a gazelor naturale în regim de UI, clientul final care a solicitat ANRE desemnarea unui FUI are obligația să încheie cu acesta un contract de furnizare pe durata de 1 lună de la data preluării.

- prețul pentru furnizarea gazelor naturale în regim de ultimă instanță la clienții preluați se determină de FUI pe baza valorilor componentelor de preț aprobate de ANRE, astfel:
  - a) pentru clienții preluați care sunt racordați la sistemul de transport al gazelor naturale:

$$P_{FUI} = CU_{ach-FUI} + VU_{fz-FUI} + CU_{tr-FUI}$$

- b) pentru clienții preluați care sunt racordați la sistemul de distribuție a gazelor naturale:

$$P_{FUI} = CU_{ach-FUI} + VU_{fz-FUI} + CU_{tr-FUI} + Td_x$$

- c) pentru clienții preluați care au contracte pentru prestarea serviciilor reglementate de transport și distribuție încheiate direct cu operatorii de sistem

$$P_{\text{FUI}} = \text{CU}_{\text{ach-FUI}} + \text{VU}_{\text{fz-FUI}}$$

unde:

P_{FUI} – prețul pentru furnizarea gaze naturale în regim de ultimă instanță (lei/MWh);

$\text{CU}_{\text{ach-FUI}}$ – costul unitar al achiziției de gaze naturale în vederea desfășurării activității de furnizare a gazelor naturale în regim de ultimă instanță, aprobat prin decizia de desemnare a FUI (lei/MWh);

$\text{VU}_{\text{fz-FUI}}$ – venitul unitar aferent desfășurării activității de furnizare a gazelor naturale în regim de ultimă instanță, aprobat prin decizia de desemnare a FUI (lei/MWh);

$\text{CU}_{\text{tr-FUI}}$ – costul unitar aferent serviciului de transport al gazelor naturale, aprobat prin decizia de desemnare a FUI (lei/MWh);

Td_x – tariful reglementat pentru prestarea serviciului de distribuție a gazelor naturale (lei/MWh).

Regulamentul stabilește etapele de preluare a clienților finali de către FUI în cazul expirării/retragerii/suspendării licenței de furnizare a furnizorului actual de gaze naturale, precum și modalitățile de informare a clienților preluați/transferati.

4. Mențiuni privind impactul socio-economic preconizat al proiectului de reglementare

Impactul macroeconomic

a) *impactul asupra pieței de gaze naturale în ansamblul ei*

- promovarea, stimularea și asigurarea concurenței între furnizorii de gaze naturale pentru a fi desemnați FUI;
- asigurarea predictibilității acțiunilor pentru toți participanții la piață implicați în acest proces.

b) *impactul asupra operatorilor economici din sectorul gazelor naturale* – posibilitatea tuturor furnizorilor de gaze naturale care îndeplinesc criteriile de capacitate, de a desfășura o nouă activitate, respectiv furnizarea gazelor naturale în regim de ultimă instanță, în condițiile stabilite prin *Regulament*.

c) *impactul asupra clienților finali (variații de preț și altele asemenea)*

- protejarea clienților casnici care și-au exercitat dreptul de eligibilitate și a clienților noncasnici prin asigurarea furnizării gazelor naturale în regim de ultimă instanță, în condițiile stabilite prin *Regulament*, la un preț de furnizare determinat pe baza valorilor componentelor de preț aprobate de ANRE.
- protejarea clienților casnici care nu și-au exercitat dreptul de eligibilitate prin transferul la alt furnizor în vederea asigurării în continuare a furnizării gazelor naturale în regim reglementat.
- informarea clienților finali cu privire la transfer/preluare și implicit crearea posibilității trecerii într-un timp mai scurt a acestor clienți la un alt furnizor prin încheierea unui contract aferent furnizării gazelor naturale în regim negociat, având ca posibil efect reducerea prețului de furnizare a gazelor naturale.

Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat – nu este cazul

Impact asupra mediului de afaceri – nu este cazul

Implicații sociale – nu este cazul

Impact asupra mediului – nu este cazul

5. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de reglementare:

- a) *acte normative ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act reglementare* – se va abroga Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale nr. 1000/2006 pentru aprobarea Regulamentului privind furnizorul de ultimă instanță, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 754 din 5 septembrie 2006.
- b) *acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții* – se va elabora Contractul-cadru pentru furnizarea gazelor naturale pe piața reglementată a gazelor naturale, care va cuprinde Condițiile specifice pentru furnizarea gazelor naturale în regim de ultimă instanță.